

КОРИНФДИЪ АЙИ ХЪУГЪРУДАРИЗ 2-ПИ КАГЪАЗ

Коринфдиъ хъугърудариз вуйи Павелин сабни кагъзи вари месэлийр гьуркІну гьял гьанІундаи. Думу кагъзин хъугърудариз вуйи тясир мянфяьтлуб вуди гьабхъну, аммаки гьял дапІну ккуни жара суаларра арайиз удучІвнийи ва дурарра гьял дапІну ккундийи, гьаддиз къюбни кагъаз чарасуз лазим вуйи. Кагъзиан рябкъюрайиси, Павел Исайин вакил вуйивалихъна гьацІари сабан чпин тереф ачухъди улупнадаи. Коринфдиъ, Исайин вакилар вуча кІури, уччу улхбар-рахбар апІури лицурайи иблисари хъугърударикан сакъюдар чпин терефназдир кмиди хъчІюхнийи. Му кагъзиъ, сабан алахъу кучІлин вакиларихъди мягъянай, хъа дурари Исайикан ва хъугъуваликан кІуруб дикъатнаан ахтармиш апІинай, хъасин дурар фужар вуш, агъю хъибди, кІурайи Павели му Коринфдин хъугърударин гизаф гъайифар зигурайивал рябкъюра. Гъатму терефнаан, сабни кагъзиъ улупнайи насигъатар хъугънайидари фикриз гьадагъган, Павел разира духънайи. Коринф агълариз чан уъмрикан ктибтури, Павели Аллагъдин рягъмлувал кІваин хура, фицики, ляхнар фукъан гьагъидар ва писдар вушра, Агъайи дурар ужувлариз илтІикІуру.

Павели, Агъайиз баркалагъ кІури, Дугъан ад за апІура

1 ¹Аллагъдин амриинди Иса Месигъдин вакил духънайи Паве-
лихъан ва Тимофей гъардшихъан — Коринфдиъ Аллагъдихъ
хъугърудариз ва Ахаяйин варишвариъ яшамиш шулайи Аллагъ-
дин гирами халкъдиз.

²Аллагъдихъан, ихъ Адашдихъан ва Агъа Иса Месигъдихъан
мясляаьт ва уж'вал ибшричвуз!

³Рягъимлувалин Адаш, ухъу ккаарцураи Аллагъ, ихъ Агъа Иса
Месигъдин Адаш ва Аллагъ, гъит ужувлан аднаъ ишри. ⁴Ихъ
гъарсаб читинвалиъ Дугъу ухъу ккарцура. Дердериъ ахънайи жа-
ра адмийир ухъура гъаци ккарцбан бадали, Аллагъди ккарцура-
хъу. ⁵Гъаз гъапиш, Месигъ бадали ухъ'ин алахъураи аьзабар фу-
къан ахъюдар вуш, Месигъдиланмина вуйи ккарцувалра гъадму
къадар артухъ шулахъуз. ⁶Уьмриъ уч'ин алахъураи читинвалар,
учву ккарцбан ва уьрхбан бадали аьгъ апІурайидар вуйич. Учуз
дурубкънайи ккарцувал, учвура ккарцбан бадали, туврайиб ву-
чуз. Диди, учу аьгъ апІурайидарстар учв'инра алахъру аьзабар
учвура кІубанди аьгъ апІбан бадали, кюмек апІидичвуз. ⁷Учвук
ижми миж кайич, ва аьгъачуз: ич аьзабарин пай гъадабгъураи-
си, учву ич ккарцувалинра пай гъадабгъурачва.

⁸Узуз, гъардшар, Азияйиъ айиган уч'ин улукъу читинвала-
рикан учвузра аьгъю дубхъну ккундузуз. Дурар гъадмукъан аьгъ
апІуз даршлукъандар вуйики, сарун учу чІивиди гъузур кІури,
миж кимдайич. ⁹Учу сарун чІивиди гъитур кІури хиял дайич,
аьжал гъадабтІнайчуз, аммаки мици, учу учук ваъ, хъа гъачІидар
чІиви апІру Аллагъдик миж кади гъузбан бадали, гъабхъиб вуйи.
¹⁰Гъадгъу аьжалин хатІайиккан ккадаунчу, ва гъамусдихъантина-
ра ккадаиди! Ич Гъадгъак миж кайич, учу уьрхиди кІури. ¹¹Учву,
ккарагури, учуз кюмек апІурачва. Гизафдар ккарагну, Аллагъди
багъишар учуз гъапІган, гизафдари учхъанди чухсагъул пиди.

¹²Учу, гъаму дюн'яйиндарихъди, иллагъки учвухъди ич аьла-
къийир, намуслуди ва дугъриди дерккри гъахъунча, — ич марцци
намуснура гъаци кІура, — учу гъамдиинди тяриф апІурача. Му
учуз Аллагъдихъан дурубкънайиб ву. ¹³⁻¹⁴Учу гъибикІубдик, дурх-
ну, гъавриъ адрахъуб, гъич фукІара гъабхъундаричв. Ич гъубкІну
гъавриъ ахъну, — хъа саб къадар учву гъамустІанра ич гъавриъ

ачва, – Агъа Иса Месигъ хъдакнугъюру Йигъан, учу учв’инди тяриф апІурайиси, учвуга уч’инди апІур кІури, йиз миж кайиз.

¹⁵Гъаци шлуб агъяди, учвугъ кьубан уж’вал хъузди, сифте учвухъна гъюз ккунди азугъ. ¹⁶Македонийиз гъягъюрайир учв’ин улукъуз ккайза, хъасин – кьяляхъ гъюрурра, ва гъадмуган узугъ Ягъудийиз гъягъюз кюмек апІидийчва. ¹⁷Учву, узугъ мици фикир дарапІди дапІна, кІури, хиял апІурайчва? Ясана, фагъумсузди, узугъ гъадму саб гагъди «авра» «ваъра» кІурайиси?

¹⁸Аллагъдин улихъ тасдикъ апІураза: узугъ учвугъ кІурайиб саб гагъди «авра» «ваъра» кІури кІурадарза. ¹⁹Учвугъ узугъ, Сильванди ва Тимофееи хабар дебкку Аллагъдин Бали, Иса Месигъди саб гагъди «авра» «ваъра» кІурадар, Дугъаъ айиб гъарган «ав» ву! ²⁰Аллагъди тувнайи вари гаф Иса Месигъдиъ тамам гъабхъну! Гъаддиз Аллагъдин ад бадали Гъадгъахъди сатІи духънайидари «Амин» кІурача. ²¹Учвуга учуга Месигъдиъ саб духънайивал иж-ми апІурайир Аллагъ ву. Гъадгъан гъуллугънаъ хъуз Аллагъди ухъкан ччим кадатна ²²ва Чан лишан уч’ин йивна. Ихъ юкІвариъ Дугъу, гъюз имбубдин тасдикъвал вуди, Гирами Рюгъ аъна.

²³Узугъ гъамусдиз Коринфдиз, ичв язухъ апІури, гъафундайза, Аллагъ шагъид ву. ²⁴Учугъ, ичв хъугъувалиин агъавал апІуз ккунди адарчугъ, ваъ, учугъ апІурайиб вари, ичв шадвализ вуйич, гъаз гъапиш учугъ хъугъувалиъ мюгъкамди дийигъначва.

Павелин насигъатар

2 ¹Гъаддиз, учугъ пашман апІуз кІури, сарун учвухъна дарфуз, къаст гъапІунза. ²Эгер узугъ учугъ пашман гъапІиш, узлан пашман гъахъири узугъ шад дарапІди, сарун шли апІиди? ³Узугъ гъатмунуб кагъаз, учвухъна гъафиган узугъ рази ктауз ккайдарилантина пашман дархъуз, гъибикІнийза. Йиз шадвал – ихъ вардин шадвал вуйивалик саб шак кадариз. ⁴Учвугъ думу кагъаз нивгъар рузури, юкІв гъагъиди, кІваъ дерд ади гъибикІнийза. Йиз метлеб учугъ пашман апІуб дайиз, хъа узугъ учугъ фукъан масанди вуш, учвугъ агъю хъпан бадали, гъибикІнийза.

⁵Узугъ пашман гъапІури, неинки узугъ, хъа, сацІиб вушра (мугъ йиз заанвал дариз), учугъ вари пашман гъапІну. ⁶Сарун дугъаз гизафдарихъан гъурубкъу жаза чІяаън ву. ⁷Хъа гъамус, хил алдабгъну, думу ккарцай, дердну ккагъуз мигъитанай. ⁸Миннат вуйиз,

дугъаз ичв масанвал улупай. ⁹Гъацира узу думу учвуз, варибдиъ учву хъпехъури шулуш, ахтармиш апІури, гъибикІуб вуйиз. ¹⁰Учву хил алдабгъурилан узура алдабгъидиза. Хъа узу хил алдабгъурилан, эгер думу касдиз хил алдабгъуз ужуб фукІа аш, Месигъдин улихъ учву бадали алдабгъуб вуйиз, ¹¹иблисди ухъу алдатмиш апІуз гъидритузди, хъа дидин ниятар ухъуз ужуйи аьгъяхъуз.

¹²Узу Троадайиз Месигъдикан Ужувлан хабар рабгъури гъафиган, Агъайи душваъ ляхин апІуз ракнар арцунуз. ¹³Аммаки узхъан архаинди гъузуз гъабхъундарзухъан, фицики душваъ хъугъвалиъ йиз гъардаш вуйи Тит адарди гъахъну. Магъа гъаддиз Троадайиъ хъугърудариз баркаллагъ дупну, Македонияйиз гъушунза.

¹⁴Учу, Месигъдиъ саб духънайидар, хъуркъувалиинди гъаммишан улихъ гъахурайи ва варишвариъ учлантина ширин ниар адаурайи аьгъювалар Дугъкан рагъурайи Аллагъдиз чухсагъул. ¹⁵Гъаз гъапиш, урхювалин ва аьжалин рякъюъди гъярайидарин арайиъ, Месигъди Аллагъдиз ургурайи гъадму ширин ниар, ари учу вуча. ¹⁶ГъацІариз учу – аьжал хурайи, хъа гъацІариз – чІививал хурайи ширин ниар вуча. Гъаци ляхин шлихъан апІуз шул?! ¹⁷Учу, гизафдарси, хайир бадали, Аллагъдин Гафнак камк кипрадарча. Месигъдихъди саб гъахъихъанмина, учу, Аллагъди гъаьнайидари, Аллагъдин улихъ марцци кІваан, ктибтурача.

ЦІийи Йикъарнан гъуллугъчийр

З¹Учу ич тяриф апІури, хъана таниш хъухъахъа? Имбударизси учузра, учвухъна гъюз ясана учвхъан гъягъюз учу лайикълу адмийир ву, кІуру кагъзар гъадагъуб, рубкъурайинхъа? ²Учву вучва ич кагъаз – ич кІваъ дибикІнайи, вардиз аьгъю ва варди урхурайи кагъаз. ³Учву, чернилиинди ваъ, хъа Аллагъдиз вуйи ич гъуллугъниинди, чІиви Аллагъдин Рюгъниинди, гъванарикра ваъ, хъа инсанарин юкІварик дибикІнайи Месигъдин кагъаз вуйиб, варидариз рябкъюра.

⁴Месигъдилантина Аллагъдин улихъ вари якъин гъаци вуйибдик саб шак кадарич. ⁵Му мици, ич гъунарниинди гъабхъиб ва учу гъаци кІурайиб дарич. Ич гъунар вари Аллагъдихъан вуйич. ⁶Дугъу учкан, ЦІийи Йикъарнан гъуллугънаъ хъуз, гъуллугъчийр

ктаъну. Думу Йикърар – дидикІнайи гъярфар дар, ваъ, хъа Рюгънахъан ву. Фицики гъярфну йикІуру, хъа Рюгъну уьмур хуру.

⁷Гъвандиъ гъярфариинди адабтІнайи Къанундиз апІури гъахъи гъуллугъ кІваин апІинай. Думу гъациб адниинди дебккнайиб вуйики, Израиларихъан Мусайин нур туврайи машназ, гъеле нур къаназ гъубзундаршра, лигузкъан гъабхъундайи. Аъхириъ аъжал гъабхи му гъуллугънаъ хъувал гъамкъан адлу ляхин вуйиш, ⁸хъа Рюгъну гъуллугъ апІрувал фукъан адлу шул? ⁹Эгер инсан тахсиркар апІру гъуллугъ гъациб адлу вуйиш, хъа инсандикан тахсир ктипурайи гъуллугъ фукъан адлуб шул! ¹⁰Думугандин адлувал швнубсаб ражари артухъ вуйи адлувалихъ тевиган, гъамус думукъан адлуди гъибгърикъан дар. ¹¹Эгер вахтназ вуйи ад гъаци ахъюб вуш, хъа фукъан ахъюб шул гъаргакдиз вуйи ад!

¹²Гъаци вуйиган, ухъуз ухъук кІубанвал капІру умуд ахъуз ¹³ва ухъу, Израилариз кІубшвурайи адлувал дярйабкъбан бадали, Мусайиси маш элебкну, лицурадархъа. ¹⁴Хъа дурарин фагъумра элебкнайи. Гъамусра, Йирси Йикърар урхруган, гъадму чарч кІул’ин илипурами, гъаз гъапиш думу чарч МесигъдихъантІан алдабгъуз шлуб дар. ¹⁵Гъийин йигъазкъан, Мусайилантина дебккнайи Къанун урхруган, жугъдарин юкІвар элеркну ими. ¹⁶Хъа адми Агъайихъна илтІикІруган, дугълан думу чарч алдабхъуру. ¹⁷Агъа – Рюгъ ву, хъа Агъайин Рюгъ наан аш, гъадушваъ азадвалра а! ¹⁸Ухъуз варидариз ачухъ машнаан гъозгдианси Агъайин адлувалин нур рябкъюрахъуз ва Гъадгъаз ухшар дигишра шула хъа. Дугъан ад ухъуъ артухъ-артухъ шула, фицики думу Агъайихъан гъюрайиб ву, хъа Думу – Рюгъ ву!

Рюгънан хазна

4 ¹Му гъуллугъ учуз Аллагъди Чан ужувлиинди тувнайиб ву ва юкІв дар гъабхъундарич. ²Учу нач шлу, намус ктру ляхнар тина апІурача. Учу сабанра аьмалдар тІулар ва Аллагъдин гаф дацІабкну апІдарча. Учу гъякънакан хабар дебкккрача, ва гъит гъарсар касди, чан намусназ дилигну, Аллагъдин улихъ учуз къимат туври. ³Эгер учу туврайи Хабар шлихъна рубкъурадарш, думу аъжалихъна гъягъюрайихъна рубкъурадар. ⁴Гъаму дюн’-яйин аллагъ-иблисди хътругърударин фагъум, Чаъ Аллагъ ачмиш апІурайи Месигъдин адлуваликан вуйи Ужувлан хабарнан

акв дярѣбкъюз, кур апІура. ⁵Учу ичуб ктибтури адарча, хѣ Иса Месигь Агъайин Хабар ктибтурача, ва Месигь бадали ичв гьул-лугънаѣ айидар вуча. ⁶Гъаз гъапиш «МучІушнаан, гъит, акв удубчІври», – гъапи Аллагъди, Иса Месигъдин машинин рябкъю-райи Аллагъдин аднакан аьгъювалар туври, ич юкІвар аку апІура.

⁷Учу гъамциб хазна ругдин гъабариѣси, уьбхюрача. Му ккуду-дубкІру кьувват, ич ваѣ, хѣ Аллагъдин вуйиб улупурача. ⁸Вари терефарихънди учу чІюркъюра, амма дюргънадарча. Учу миж кимдру гъялнаѣ ача, амма умуд кадабтІнадарич. ⁹Учухъ хьергри шулу, амма ул’ан идитнадарчу. Бегъем дурччвначу, амма йивну дукІнадар. ¹⁰Исайин уьмур учуѣ арайиз гъюбан бадали, Дугъан аьжал гъаммишан ич бедендиѣ айич. ¹¹Учу чІивидимиди Иса-йилантина гъарган аьжализ туврачу. Исайин уьмур ич аьжал хъайи жанариз гъюбан бадали аьжалин улихъ дийигънача. ¹²Уьм-ри учвуѣ чан ляхин тамам апІбан бадали, аьжали учуѣ чан ляхин апІура.

¹³Учуѣ хъугъвалин рюгъ айиган, «Узу хъугъунза ва кІурира аза» дибикІнайиси, учу хъугърача ва гъаддиз кІурира ача. ¹⁴Учуз аьгъячуз: Агъа Иса Месигь чІиви ГъапІури, Исаси учура чІиви апІиди ва учвухъди сабси учура Чан улихъ дерккди. ¹⁵Му вари, артухътІан артухъ инсанар ужувлакк ккаѣрайи уж’вали Аллагъ-дин адлувализ хъана артухъ чухсагъул пубан бадали, учвуз вуйи уж’вал ву.

¹⁶Гъаддиз учу ккагънадарчу. Гъеле учу ликрилан алдахънашра, хѣ айтІан йигълан-йигъаз таза шулача. ¹⁷Фицики ич пчІу ва вахтназтІан дару аьзабари учуз артухъ ва гъаммишандиз вуйи ад-лувал хура. ¹⁸Учу рябкърубдиз лигурадарча, хѣ – дярѣбкъруб-диз, гъаз гъапиш улариз рябкъруб вахтназтІан дар, хѣ дярѣбкъ-райиб – гъаммишандиз.

Хъугъувалин табшуругъарихъди яшамии йихъай

С¹Учуз, жилин уьмрин паж терг гъапІиган, аьршариѣ гъарган-дин хал – адмийирин хилари ваѣ, хѣ Аллагъди арайиз хру хал ккилибгурайиб аьгъячуз. ²Сабан, ухъу гъамушв’ин илмиди, ухъу аьршарин гъадму палтар фила алахъуйкІан кІури, гъагъи угъ-тар алдахъури, ккилигурайидар вухъа! ³Думу палтар алахъган, ухъу гъяцІалди гъузидархъа. ⁴Хъа сабан ухъу, ихъ гъаму жилин пажакк

ккимиди, гъагъи угътар алдахъури гъуздихъа. Ухъуз читинди ву-
хъуз, гъаз гъапиш ухъуз гъацІалди гъузуз ккундархъуз, аьжал хъа-
йиб вари уьмри хъІюбкъбан бадали, палтар алахъуз ккундухъуз.
⁵ Гъаци апІбан бадали Аллагъди ухъу халкъ дапІна. Дугъу Чан
гаф тамам апІрувалин лишан вуди ухъуз Чан Рюгъ тувнахъуз.

⁶ Гъаддиз, гъеле сабан ухъу жвуван хулаъси бедендиъди Агъа-
йихъан ярхлади ашра, архаин вухъа, ⁷ фицики ухъу улариц ряб-
къюри ваъ, хъа хъугъну яшамиш шулахъа. ⁸ Гъаци вуйивал аьгъя-
ди, архаин вуча ва, жвуван беден дипну, Агъайихъна гъагъюз
ккундийчуз. ⁹ Гъаддиз ич метлеб, учу бедендиъ ашра – адаршра,
Агъайиз ккуниб апІуб вуйич. ¹⁰ Фицики Месигъдин Суддиз гъюб
ухъуз варидариз алабхъиди ва бедендиъ имиди ухъу гъапІу гъяни
ва пис ляхнариц дилигну, гъаруриц рубкъруб тувди.

¹¹ Гъаддиз лигну, Агъайихъан гучІурачуз ва думу гучІ жарада-
ризра улупурача. Учү фужар вуш Аллагъдиз ужуйи аьгъя. Ичв
намусназра учу фужар вуш, гъаци ужуйи аьгъя, кІури, хиял ву-
йиз. ¹² Учү ичв улихъ ич тяриф апІури хъана таниш шуладарча,
хъа учвхъан, айтІанубдикан дарди, зиьланубдикан тяриф апІру-
дарин улихъ, саб гучІ адарди, учкан тяриф апІуз шулучвхъан.
¹³ Шли учу фикрихъан душна, кІураш, Аллагъ бадали гъаци духъ-
нача. Хъа эгер учу ужуйи фикир апІураш, мици учву бадали
апІурача. ¹⁴ Месигъдин масанвали гъаракатнак китнайидар вуча,
варидарихъанди Месигъ гъакІнуш, гунгъар дарапІуз вари дийих-
найивалин саб шак адарич. ¹⁵ Думу варидарихъанди, гъамус яша-
миш шулайидар чпи бадали ваъ, хъа чпихъанди жан Тувур ва
чІиви Гъахъир бадали яшамиш хъуз, гъакІну.

¹⁶ Гъаци вуйиган, сарун учу адмийин фагъмиинди саризра ли-
гури имдарча. Мугагъназ Месигъдиз гъаци лигуйча, сарун – ваъ.
¹⁷ Гъаддиз, Месигъдик кидикънайир, цІийиди бабкан духънайир
ву. Йирсивал имдар, цІийиб дуфна! ¹⁸ Хъа му вари Месигъди-
ланмина учу Чахъди албагу Аллагъдихъан ву, ва имбударра
Чахъди албагбан гъуллугъ Дугъу учуз тувна. ¹⁹ Яни Аллагъди,
Месигъдиланмина Чаинди вари дюн'я чпи гъапІу гунгъариз
дилигди, албагну. Ари гъаму албагбакан Хабар дебкк дупна-
чуз. ²⁰ Гъаддиз лигну учу Месигъди кадагъну гъаьнайидар вуча,
фицики учлантина Аллагъ адмийирихъди улхура. Гъаддиз Ме-
сигъдин ччвурнахъан миннат апІурача: Аллагъдихъди албагай!

²¹ Гунагь ктру Месигь Аллагьди ихь гунгъарихъанди гъурбан гъапІну. Аллагьди гъаци, Чан улихъ ухъу, Месигьдихъди саб духъну, гъякъ хъуз кІури, гъапІну.

Уърхюз шлувалин вахт дуфна

6 ¹ Аллагьдин гьуллугъчйири, учу, учвкан ккун апІурача: учвуз багъиш дапІнайи Аллагьдин уж’вал, гъавайиб дарибшири.

² Дугъу гъамци кІура, аьхир:

«Ужуб вахтна Узуз яв дих гъеобхъунуз,
ва уърхру йигъан Узу увуз кюмек гъапІунза».

Лигай, гъаму вахт ужуб вахт ву, гъийин йигъ уърхру йигъ ву!

³ Учү, ич гьуллугънаъ тягъна шлуси, шлиз-вуш лик хъипрадарча. ⁴ Учү Аллагьдин гьуллугъчйир вуйивал варибдиъ улупурача: зурба сабурнаъ, бедбахтвалиъ, фукІа гьубкІну адрувалиъ, читинвалиъ, ⁵ учү урччвруган, дустгъариъ итруган вая гъалабулугъариъ уч’ин жарадар алаъруган, гъагъи ляхнариъ, йишвну нивкІ адрувалиъ, гаш’валиъ, ⁶ марццивалиъ, аьгъювалариъ, гъюдливалиъ, уж’вал апІбаъ, Гирами Рюгънан хиликк хъувалиъ ва кІваантІан вуйи ккунивалиъ, ⁷ гъякъ гафнаъ, Аллагьдин кьувватнаъ, гъякъвалин яракъ гагул ва арччул хилиъ, ⁸ ич аднаъ ва беябурвалиъ ккунивалинси даккнивалинра тягънийириъ. Учкан кучІляхар кадаъна, хъа дугъри вуча. ⁹ Учү саризра аьгъдрударси гъисаб апІура, хъа варидариз учү аьгъя. Учү дийихна, кІури, гъисаб апІура, хъа чІивиди ача. Учүз жазйир гъадатІури шулу, хъа йивну дийихнадар. ¹⁰ Учү дердерикк ккитри шулу, хъа гъарган шадди вуча. Касибди вуча, хъа гизафдар девлетлу апІурача. ФукІа адарчүз, хъа вари хилиъ айич.

¹¹ Коринф агълар, учү учвүз варибдикан ачухъди гъапунча. Учү ичв улихъ юкІвар арццунча. ¹² Учүз учвү гъаци ккундучүзки, хъа учвү учү ккун апІурадарчва. ¹³ Узу учвүз йиз гъахи веледаризси кІураза: учвү учүз ичв юкІварра арццай!

¹⁴ Хътругърударихъди саб юрккгъиъ кІул мииванай. Гъякьлувална нягъякъвал сатІи шулин? Аквна мучІушин сатІи шулин? ¹⁵ Месигьдин Велиарихъди (иблисдин ччвур) аьлакъа хъуз мумкин вуйин? Ясана хъугъуррна хътругъур саб шулин? ¹⁶ Аллагьдин хална идолар саб вуйин? Ухъу – чІиви Аллагьдин хал вухъа, фицики Аллагьди ухъкан гъамци гъапну:

«Узу дураригъ яшамиш хьидиза,
Узу дурарин арайиъ лицидиза,
Узу дурарин Аллагъ хьидиза,
хъа дурарикан Узуз халкъ хьиди».

17 «Гъаддиз дураригъян гъюдучІвай
ва жара йихъай, – кІура Агъайи, –
чиркиноубдик мукучанай,
хъа Узу учву къабул апІидизачву».

18 «Узкан ичв Адаш хьиди,
ва учвкан Йиз баярна шубар хьиди», –
кІура вари Чан хилиъ айи Агъайи.

Павелин шадвал

7 ¹Гъаци вуйиган, йиз ккунидар, гъачай, ухъуз ужувлар хъуз
гъамциб гаф тувнайиган, ихъ беденна рюгъ чиркин апІру ва-
рибдихъан марщ дапІну, Аллагъдин улихъ ахъю гукІнивал ади,
пирамиди яшамиш хъуз улихъ гъагъидихъа.

²Учуз ичв юкІвар арцпай! Учү саризра гиран ктапІундарча,
саризра зарар тувундарча, сариканкъан ич хайирназ мянфяаѳт
ктабгундарча. ³Узу му учвүз тягъна вуди кІурайиб дариз, ваъ,
учву ич юкІвариъ ачва, учү учвухъди яшамиш хъузра, йикІузра
гъязур вуча кІури, улихъна гъапунзачвүзки. ⁴Йиз учвук гизаф
миж кайиз ва учв'ин дамахлу вуза! Учву узук гъаци юкІв капІри
шулчваки, йиз вари бедбахтвалариз дилигди, узу бегъем шадва-
ли ащІразу.

⁵Гъеле учу Македонияйиз гъафнушра, душваъ архаинвал гъаб-
хъундарчүз. Вари терефарихъанди балйир алахъунчуин: чІатан
уч'ина гъожмар апІуйи, хъа айитІ жандиъ гукІнишин абхъуйи.
⁶Пашманвалиъ ахъдар ккарцру Аллагъди, учухъна Тит гъаъну,
ккарцунчу. ⁷Думу учухъна гъафну кІури ваъ, хъа учву думу фи-
ци къабул гъапІнуш, гъаддикан вуйи ихтилатниин гизаф рази
гъахъунча. Дугъу, учвүз узу фукъан дяркъну ккунди аш, узүз
гъабшибдин учву фукъан дердер гъизигнуш ва фициб гъяракат-
ниинди учву узхъан хъюгънуш, ктибтунчүз – миди узүз зурба
шадвал тувунзүз.

⁸Йиз кагъзи учвүз гиран ктапІнушра, думу бикІбиин шву-
мал дарза. ИкибаштІан, сифте швумал гъахънийза, фицики йиз

кагъзи учвуз цѣиб вахтназ вушра гиран ктапѣуб, гъябкънийиз, ⁹ хъа гъамус шад вуза. Учвуз учву тахсиркрар вуйиб аьгъю дубхъна кѣури ваъ, хъа ичв пашманвали учву швумал гъапѣган, шад гъахъунзу. Ичв пашманвал Аллагъдихъан вуйи, гъаддиз учкан харжиб фукѣа гъабхъундарчвуз! ¹⁰ Аллагъдихъан вуйи пашманвали швумал хъуб арайиз хуру, гъаддихъди – уърхювалра, гъайифар зигбакк ккуркъдар. Хъа му дюн'яйин пашманвали аьжал хуру. ¹¹ Аллагъдихъан вуйи пашманвали учвуй фу арайиз гъабхънуш лигай: ашкъ кади лихуб, гъякъвалихъна гъюб, тахсиркриина алжагъуб, гучѣвал кади хъуб, рякъюз юкѣв хъади хъуб, кѣван сикинсузвал, тахсиркрин суд апѣуз гъязурди хъуб. Учвук му ляхний сарун тахсир кимдруб гъубкѣну улупунчва. ¹² Узу учвуз, беябур апѣрур дерккнун ясана беябур гъахъирихъан хъюгъну гъузузѣан кѣури дибикѣнадарза, хъа, Аллагъдин улихъ учву учухъ фукъан хъпехъури гъузну ккундуш, учву гъавриъ ахъбан бадали, гъибикѣуб вуйиз. ¹³ Аьхириъ миди учу шад апѣура.

Учу шад, неинки учвуй гъахъи дигиш'валари, хъа гъацира Титдин шадвали шад гъапѣунчу, фицики учву вари ди дугъан кѣваълан гъагъ алдабгъунчва. ¹⁴ Узу дугъан улихъ ичв тяриф гъапѣунза, ва йиз учв'ин али хъугъ'вал пуч гъапѣундарчва. Учву учвуз кѣурайибра вари диш ву, ва учу Титдиз учвкан гъапѣу тярифари вари дишдар гъахъну. ¹⁵ Дугъаз учву, чахъ фици хъпехънийиш ва фициб гукѣнивалиинди ва жандиъ зириз ади думу учву къабул гъапѣнийиш, кѣваин апѣрукъан, гизафтѣан гизафт ккун шула. ¹⁶ Узхъан учвухъ йирфар хъирчуз шлубдиин шад вуза.

Аллагъдин терефкрарин ачухъ хил

8 ¹ Гъардшар, Македонияийъ айи хъугърудариз Аллагъди фициб уж'вал улупнуш, учвуз ктибтуз ккундучуз. ² Дурар гъагъи гъялнаъ ади гъахъну, дурариз учѣвру касибвал, дарвал гъябкъну, амма дурарин шадвалина жумартвали вари читинвалар ккагъну. ³ Магъа узу шагъид: чпин хушниинди дурари удубкъру кюмек, геле чпихъан шлубтѣан артухъра кади, гъапѣнийи. ⁴ Дурари, Ерусалимдиъ айи Аллагъдин гирами халкъдиз кюмек апѣуз ихтияр тувуб учкан ижмиди ккун гъапѣнийи. ⁵ Дурари гъамкъан кюмек апѣур, кѣури, хиял дайич. Фицики дурар вари, сифтена сифте Агъайин хилиз бахш гъахънийи, хъасин, Аллагъдин амриинди – ич.

⁶ Гьаддиз учу Титдикан, гьардшариз кюмек апІури, чав ккебгьу гьадму ужуб ляхин учвухьра кІулиз адабгьуб, тІалаб гьапІнийча. ⁷ Учвуз вари артухьра кади айивализ дилигну: хьугьувал, уччвуб гаф-чІал, аьгьювалар, ляхнихъ юкІв хьайивал, учвуз учу ккунивал – гьаму ужуб ляхниъ учву заан хасият улупну ккундийчуз.

⁸ Му буйругь вуди кІурадарзачвуз, хьа имбудари юкІв хьипну улупру гьаракатнакан кІури гьабшиш, гьадму ляхнилантина узуз ичв дугьри ккунивал ахтармиш апІуз ккундузуз. ⁹ Ихъ Агьа Иса Месигьдин уж'вал аьгьячвуз. Думу, Учв девлетлу вуйи, хьа Чан касибвалиланзина учву девлетлу хьуз кІури, касиб гьахьну.

¹⁰ Гьаддиз дилигну, ичв хайирназ саб насигьят тувуз ккундузуз. Гьубшу йисан сарпидарди вуди учву ужуб ляхин ккебгьунча, ва сифте гьадму фикирназ гьабхидарра учву вучва. ¹¹ Учву думу ляхин сифте ккебгьнамиди фициб аьшкьниинди ккебгьнуш, гьациб аьшкьниинди ккудубкІузра ккудубкІай. Учвхьан шлу кьадарниинди тувай! ¹² Эгер учвуъ аьшкь аш, адрубдиз ваъ, хьа ичв айибдиз дилигну, тувну ккунду.

¹³ Мушваъ улхуб вари гьагьар учв'ин иличну жарадарин гьял ужу апІбакан дар, хьа вари сабси хьуваликан. ¹⁴ Гьаму ражари, учвуз артухъ вуйиб адрудариз тувну, гьудрубкІрайиб гьубкІуз шулучвхьан, хьасин, учвуз адарди дурариз артухъ айиган, дурари учвуз адруб тувдичвуз. Гьамциб жюрейиинди вари сабси хьиди, ¹⁵ Гирами китабарий дупнайиси:

«Гизаф уч гьапІуриз артухъ адайи,
ва цІиб гьабхьириз гьудрубкІруб адайи».

¹⁶ Учву ичв гьайгьушнаъ фициб жюрейиинди аш, гьаци хьуб Титдин кІваъра иву Аллагьдиз чухсагьул. ¹⁷ Тит, учу тІалаб гьапІнушра, чан хушниинди, учв улихъ гьучІвну, учвухьна гьюрайир ву. ¹⁸ Дугьахьди Ужувлан хабарнан ужур гьуллугьчиси варишварий айи хьугьрудариз аьгью сарсана гьардаш гьаърача. ¹⁹ Мидланра гьайри думу кас варишварий айи хьугьрудари, учу ич хушниинди Агьайин ад бадали апІурайи гьадму ужуб ляхниъ кюмекчиди ктагьур ву. ²⁰ Учву, хьугьнайидари, гьамкьан уч дапІнайи аьхю пулар дюз дарди харж апІурачва, кІури, гьич сарихьанра учуз тягьна йивуз даршлуси, ихтиятди ача. ²¹ Учву, неинки Аллагьдин, хьа гьацира адмийирин улихьра, гьич саб тахсир ктарди ляхин апІурача.

²²Учу учвухъна гизаф ляхнариъ гизаф ражари кІубанвал улупу сарсана ич гъардаш гъаърача. Гъамус дугъак хъа гизаф юкІв ка, гъаз гъапиш дугъан учв'ин лап ижми хъугъвал ал. ²³Титдикан кІури гъабшиш, учвуз вуйи кюмекнан вари ляхнариъ ва рякъяриъ думу йиз юлдаш вуйиз, хъа имбу къюр гъардшикан кІури гъабшиш, дураар хъугърударин жямъаътари гъаънайидар ва Месигъдин ад за апІурайидар ву. ²⁴Гъаддиз, хъугърударин жямъаътариз учу учв'ин дав дамахлу даруб рябкъбан бадали, учвуз дураар багъа вуйиб дураариз улупай.

Месигъдихъ хъугърайи гъардшариз кюмек апІури гъузай

9 ¹Дугъри гъапиш, учу, Ерусалимдиъ айи Аллагъдин гирами касариз вуйи кюмекнакан учвуз бикІубра рубкъурдар. ²Дураариз кюмек апІуз ичв ижмиди юкІв хъайиваликан агъгъязуз. Македонияйин хъугърударин улихъ ичв тярифарра гъапІунза. Узу дураариз учву Ахаяйиъ кюмек апІуз гъеле гъубшу йис'анмина гъязурди айиваликан гъапунза ва ичв юкІв хъайивали дураарикра гъяракат кипнийи. ³Узу учвухъна гъардшар гъаъраза, амма узу ичв тярифар дапІну, арайиъ ляхин адарди дарибшригъа. Узу учвуз, вари гъязур дапІнади ибшри, улихъмиди гъапунзачвуз, ⁴нагагъ Македонияйин агълар узухъди гъафиш, дураариз учву гъязурди адарди дярябкъригъа. Дарди гъабшиш, учу ичв гъамкъан тярифар дапІну, дураарин улихъ, гъеле учвкан улхурикъан адарза, хъа ич машар уъру даришри. ⁵Гъаддиз узу, гъардшар, учву гаф тувнайиси, багъиш уч дапІну, гъязурди гъибтбан бадали, учвухъна улихъмиди душну ккунивалин, гъавриъ аунза. Гъадмуган, муляхин, учву алаъну апІурайивал ваъ, хъа ичв хушниинди апІурайивал, рябкъиди.

⁶КІваиинди гъибтай: къискъисди убзрури, гъаци ккадабцідира ву, булди убзрури булди ккадабціди. ⁷Гъит гъар касди, гъайифсузди ва гужа-гуж дарди, чан кІваъ айибкъан туври, гъаз гъапиш Аллагъдиз шадди туврур ккунду. ⁸Аллагъдихъан вари учвуз лазим вуйиб гъаммишан артухъра кади хъпан бадали ва вари гъяни ляхнаризра гъубкІну шлуси, фу вушра тувуз шулу, ⁹дибикІнадарин:

«Дугъу чан девлет юкъуб терев касибариз пай гъапІнийи, дугъан гъякъвал гъаргандиз гъубзруб ву».

¹⁰Убзруриз тум Туврури, ипІуз уъл Туврури учву гьубзуб зарб апІиди ва ичв гьакьвалин бегьер артухъ апІиди. ¹¹Учву варибдихъди гьаци девлетлу хьидичваки, гьайиф дарди, гьарган адмиийириз кюмекар апІуз хьибдичвухъан, ва учву, гьайиф дарди, учлан чпиз гьапІу багъишарилантина дурари Аллагъдизра чухсагьул пиди.

¹²Му учву апІурайи гьуллугъну Аллагъдин гирами халкъдиз неинки кюмек тувди, хъа гьацира Аллагъдихъна вуйи ккунивал артухъ-артухъ хьуз гьибтди. ¹³Ва ичв гьаму гьуллугънан бегьер рябкъюри, учвлантина адмиийири Аллагъдин ад апІиди, гьаз гьапиш учву рабгъурайи Месигъдин Ужувлан хабарнакк кІул ккиврачва ва учвуз айибдикан шадди дураризра, имбударизра туврачва. ¹⁴Учвуз Аллагъди тувнайи къадар адру уж'валилантина дурар учвхъандира ккарагиди ва учвуз багахъ хьиди. ¹⁵Аллагъдиз, Чан ктибтуз даршлу багъишназ дилигну, чухсагьул!

*Павели, чан гьуллугъ
тягънийирихъан убхюра*

10 ¹Узу, Павел, учву кІуруганси, ичв багахъ гьарган «начур», учвхъан ярхла айиган, «кІубнир», Месигъси гьюдалди ва фурс ктарди учвухъна илтІикІураза. ²Учвуз миннат апІураза: учвухъна гьафиган, дюн'яйин ляхнариз дилигну, учу ич гьуллугъ ккебгъна кІурайидарихъна узу кІваан ижми шлуси, мапІанай. ³Ухъу гьаму дюн'яйиъ яшамиш шулашра, гьаму дюн'яйин яракъниинди дяви апІурадархъа. ⁴Учу аьдати яракънахъди ваъ, хъа мютІюгъ даршлу гьалйир ккидирчру Аллагъдин яракънахъди дяви гьабхурча ⁵ва Аллагъдин фагъмиз къаршу дяви гьабхрудар ккидирчурача. Учу гьарсаб фикир, Месигъдихъ хъпехъруси, йисирвализ гьадабгъурача. ⁶Учу Месигъдихъ хъпехърайидариз, ичв хъпехърувал заан дережайиз гьафиган, жаза гьадабтІуз гьязур вуча.

⁷Учву шей'арин зиьланди лигурачва! Месигъдинур вуза кІури, саб шак адарди фикир апІурайириз гьит аьгъю ибшри, думуси учура Месигъдин адмиийр вуча. ⁸Агъайи учуз, учву чІур апІуз ваъ, хъа артмиш апІуз тувнайи гьюкмий узу хъа гизаф фурс апІуйишра, узуз нач апІуб рубкъдайи. ⁹Узуз йиз кагъзариинди учвуз гучІар ккауз ккунди а, кІуру, фикир дарибшри. ¹⁰Сада-ри, кагъзариъ узу ижмир ва къувватлур ву, хъа учвухъ хъайиган

зйифур, йиз гафар фукIа дарудар ву, кIури ашул. ¹¹Гъит гъаци кIурудариз аьгъю ибшри, ярхлаъ учу ич кагъзариъ фицдар вуш, багахъна гъафиган, ляхнариъра гъацдар вуча.

¹²Учхъан, чиб-чпин тярифар апIру адмийириз ухшар хъуз ясана гъадрарихъ тевуз, хъибдарчухъан. Дурари гъаци, чпи чиб-чпихъ теври, ахмакъвал апIура. ¹³Хъа алдарди ич тяриф апIидарча, аммаки Аллагъди учуз дерккнайи терефариъ учу ич тяриф апIидича, му терефар учвухънакъан рукъура. ¹⁴Фицики учуз улупнайи терефарилан улдучIвурадарча, аьхир, гъаци хъибдийи, эгер учу учвухъна гъафундайиш. Хъа учу учвухъна Месигъдикан вуйи Ужувлан хабар хъади гъафунча! ¹⁵Учу къадар адрубкъан ич тярифар апIурадарча, гъаз гъапиш учу гъапIу ляхин – думу ичуб ву, хъа жарадарин хъуркъувал дар. Ичв хъугъувал артухъ шул кIури, умуд кайич, ва дидихъди сабси ичв арайиъ апIру ич ляхинра артухъ хъибди. ¹⁶Хъа гъадмуган учхъан дилинтина гъагъюз ва душваъра Ужувлан хабар рабгъуз хъибдичухъан. Чпиз улупнайи йишвариъ гъапIу ляхнарин, жарадариси, ич тярифар апIидарча.

¹⁷ «Шлиз тярифар дапIну ккундуш, гъит дугъу
Агъайин тярифар апIри!»

¹⁸Чан тяриф чав апIурайирин гаф Агъайи къабул апIидар. Агъайин тяриф апIурайирин – апIиди.

КучIлин вакилариз къаршу Павел

11 ¹Учву сацIиб йиз «ахмакъвал» аьгъ апIур кIури, умуд кайиз. СацIибсана аьгъ апIиначва. ²Узу учвхъан Аллагъ хъюгъруси хъюгъраза. Узу учвук, сар Жилириз – Месигъдиз, Дугъан улихъ тахсир ктру швшвси дугъужвбан бадали, лишан кипунзачвук. ³Аммаки, Ева, иблис битIру алдатмиш гъапIси, ичв фикирра Месигъдиз дугъриди ва марщиди бахш шлувалихъан гъадапIур кIури, гучIуразуз. ⁴Сари, учвухъна дуфну, учу дарпи жара Исайикан ктибтруган, ясана учу тутруву жара рюгъ вая учву къабул дарапIу жара хабар къабул апIруган – му вари учву рягъятди къабул апIуручва. ⁵Узу, йиз фикриан, гъадму «варитIан заан вакилар вуча» кIурайидарин къяляхъ хътарза. ⁶Мумкин ву, узу гаф-чIалнан уста дарди хъузра, хъа узуз аьгъювалар азуз ва учу дурау учвуз рябкъюри-рябкъюри варибдиъ улупунча.

⁷Узу, учву заѣбан бадали, жвув асккан дисури, гунагъ гъапІну-шул гъа, гъаз гъапиш Аллагъдин Ужувлан хабар учвуз кѣмат дарди ктибтунза? ⁸Учвуз гъуллугънаѣ хъузди, жара йишварифъ хъугърударихъан пул гъибисну кІури, узу дурар тІарашра гъапІну, пуз шулу. ⁹Узу учвухъна дуфнайиган, гъеле узуз вари гъубкІну адайишра, гъич саринра кІул'ин алахъундарза. Вари лазим вуйиб узуз Македонияйин гъардшари тувунуз. Узу гъамусди-хъантинара учв'ин алахъидарза. ¹⁰Му йиз дамах – узу узубъ яшамиш шулайи Месигъдин гъакъвалиинди гаф тувраза – гъич сарихъанра вари Ахая вуйибси гъилицишра, батІул апІуз хъибдар! ¹¹Гъаз? Учву даккниган? Узуз учву фукъан масанди вуш, Аллагъдиз ужуйи аѣгъя!

¹²Гъамусди-хъантинара узу ляхин гъаци давам апІидизаки, узу апІурайиси Аллагъдин ляхин чпира апІурача, кІури, къуру тярифар апІуз ккунидарихъан дици апІуз даршлуси.

¹³Думу адмийир, кІучІлин вакилар, марѣци хил хътру гъуллугъчйир Месигъдин вакилар вуча кІурайи кІучІляхяр ву. ¹⁴Му аѣламат вуйин хъа? Иблисра учв аквнан малайикси улупури гъабхъну! ¹⁵Гъаци вуйиган дидин гъуллугъчйири чпи гъакълу гъуллугъчйирси улупуз чалишмиш хъувалиин мюгътал хъуз хай даршул. Дурарин аѣхирра чпин ляхнариз гъилигуб хъибди.

Павелиз алахъурайи читинвалар

¹⁶Хъана текрар апІураза: узу ахмакъси мидисанай, хъа эгер ди-сураш, узухъди, ахмакъриси, саѣИбсана тярифар апІуз гъитай. ¹⁷Гъаму ражари узуз пуз ккуниб, Агъайиси дарди кІурза. Узу ахмакъуриси йиз тяриф апІидиза. ¹⁸Гъаму дюн'яйиѣ гизафдари чпин тярифар апІура, гъаддиз гъитай узухъдира йиз тяриф апІуз. ¹⁹Учву, гъаци фикирлуйир вуйидари, ахмакъар ичв арайиѣ хушниинди гъитрачва! ²⁰Учву, учву лукІар апІрудар ва учв'инди яшамиш шлудар, учвхъан тадабгърудар, ичв зиин фурсар апІрудар, ичв машнагъян йиврудар ичв багахъ гъитрачва. ²¹Йиз нач'валиан кІураза, учвуз гъаци апІуз гъабхъундарчухъан.

Дурари фтин вушра чпин тяриф апІураш, узхъанра йиз тяриф апІуз шулзухъан ва му, йиз «ахмакъвалси» гъисаб апІуз шулчухъан. ²²Дурар жугъдар вуйин? Узура вуза. Израилин баяр? – узура, Ибригъимдин наслар? – узура! ²³Дурар Месигъдин гъуллугънаѣ

айин? Мици гьерхуб ахмакьвал вушра, узу хъа гизаф Месигьдин гьуллугънаъ айир вуза! Узу артухъ гъилихунза, узу гагъ-гагънак дустгъариъ итуйзу, гагъ-гагънак урччвуйзу, аъжаликкан швнуб-сабан ккутІурччвури гъахъунза. ²⁴Жугьдарихъан хъуб ражари сумчІурна урчІуб гъирмаж гъитІунза, ²⁵шубуб ражари римлуйири маргъарихъди гъурччвунзу, саб ражари гъванарин жварра улюбхюнзуин, шубуб ражари саб нуфт ккахърайи гимйириккан ккутІурччвунзу ва ярхи йигъди гьюлерин къялаъ ади гъахъунза. ²⁶Узу гъаммишан рякъариъ аза, гъаммишан нирарин, гъачгъарин, жвуван миллетарин ва аллагъсузарин хатІайикк ккахъразу; шагъарин, чІурарин, гьюлин, кучІлин гъардшарин хатІйирикк кказа. ²⁷Узу, нивкІ адарди, гашди, убхъруб адарди, хураг адарди, ахълу аргъури, палат алдарди, жандихъан хътахъайиз лихури гъахъунза. ²⁸Гъаму варибдилан артухъ, варишвариъ айи хъугърударин гъайгъу хяртІахъ хъайиз. ²⁹Гъарсар зяифурин язухъ зигури шулза, гъарсар гунгъиъ ахъру адмийин язухъшну кІваз аъзият шулиз.

³⁰Узуз йиз тяриф апІруси гъабшиш, узу фтиъ зяифди вуш, гъаддин тяриф апІидиза. ³¹Агъа Исайин Аллагъ ва Адашдиз – гъит Дугъан ад гъаммишандиз ибшри! – узу кучІал дарапІрайивал агъя. ³²Арет паччагъди, Дамаскдин ахъюрди дерккнайири, узу дисбан бадали, шагъур уликк убхъюри гъахъну, аммаки узу жагваъди шагърилан илбицнайи цалиъ айи урхъ’ансина ирхнийзу, ва дугъан хилккан ккутІурччвнийза.

Павелин улубкъуб

12 ¹Узу йиз тяриф апІуз, гъеле дидкан айи хайир адаршра, буржлу духъназу. Агъайи улупубдихъинди, ачухъ гъапІубдихъинди илтІикІидиза. ²Узуз сар хъугъру кас агъязуз, йицІиюкъуд йис мидиз улихъна, чан бедендиъди вуш, ясана беден хътарди вуш, агъдарзуз, Аллагъдиз ужуйи агъя, думу, дидисну, шубубпи зав’ина гъурхну. ³⁻⁴Думу адми, чан бедендиъди вуш, ясана беден хътарди вуш, агъдарзуз, Аллагъдиз ужуйи агъя, женнетдиз гъахбакан ва душваъ дугъаз пуз даршлударстар гафар ерхъбакан агъязуз. Думу гафар ктитуз ихтияр айидар дар. ⁵Гъацир адмийиинди тяриф апІуз шулзухъан, хъа жвуван тяриф, жвуван зяиф терефарилан гъайри апІидарза. ⁶Гъеле узуз тяриф апІуз ккун гъабхънийишра, думу фагъумлу ляхин шуйи, гъаз гъапиш

узу гьякътІан пидарза. Хъа узу, узу дяркъну вая йиз гафар дерхъну, дугъу учв заанди улупура, кІури, сарира фикир дарапІан бадали, дици апІидарза.

⁷ Гъациб зурба сир узухъна гъурубкъган, узуз узу заанди дяркъюз, йиз жандиъ аъзаб тувуз галам, иблисдин малайик, ивна.

⁸ Шубуб ражари Агъайиз узу дидхъан азад апІин гъапунза.

⁹ Хъа Дугъу гъапунзуз: «Йиз уж'вал увуз чІааьн ибшри, фицики Йиз къувват зяифвалилан ужуйи гъюру». Гъаддиз, узуъ Месигъдин къувват хъуз, шадди йиз зяифвалин тяриф апІури шулза.

¹⁰ Гъаддиз узу зяифди вуйиган, гиран ктапІруган, гъубкІну фукІа адруган, хъергруган, читинвалариъ ируган, Месигъ бадали разиди гъузраза, гъаз гъапиш йиз зяифвалиъ къувватлу вуза.

¹¹ Узу бегъемди ахмакъ духъназа, амма узкан гъаци гъапІдар учву вучва. Йиз тярифар учву дапІну ккундийи, фицики узу гъадму «заан вакилар вуча» кІурайидартІан, гъич сабдииндира аскан дайза.

¹² Учвуз Месигъдин гьякъ вакил жара апІру лишнар улупначвуз: ахю сабур, аъжайиб лишнар, аъламатар ва къудратлу ляхнар.

¹³ Жара йишвариъ хъугърудариз, учв'лан гъайри, узхъан гъациб фу гъурубкъну? Дициб фукІа адар, сабдилан гъайри: узу учв'ин алалахъувал. Гъаму йиз тахсирналан хил алдабгъай!

¹⁴ Учвухъна шубубпи ражарира гъюз ккунди азуз, амма ичв кІул'ин гъагъ хъидарза. Узуз ккуниб, учвуз айиб ваъ, хъа учву вузуз! Абйир-бабар веледари ацІруб дар, хъа абйир-бабари – веледар.

¹⁵ Вари узуз айиб шадвалиинди, гъеле жвувра кмиди учву бадали учвуз харж апІуз кказа. Узуз учву артухъ ккуниган, узу камди гъаз ккун апІурачва?

¹⁶ Фици вушра узу ичв кІул'ина гъагъ гъахъундарза, аммаки узу саб аъмлинди учву алдатмиш гъапІну, кІурачва?

¹⁷ Белки, узу учвухъна гъау адмийирилантина учвхъан пул гъибисну шул?

¹⁸ Узу учвухъна сар гъардашра хъади Тит гъаунза. Белки, Титди учвхъан фукІа гъибисну шул? Учу ич гъуллугъ учвухъ сар рюгънаъди ва саб метлеб ади гъапІундаинхъа?

¹⁹ Учву ухдитІан, учу ичв улихъ ич тахсрар кжикурайидар ву, кІури, фикир дапІнашалчва. Ваъ! Учу, Иса Месигъдин терефк-рари, Аллагъдин улихъ кІурача: йиз ккунидар, учу апІурайиб вари ичв мюгъкамвализ вуйич.

²⁰ Узу учвухъна гъафиш, учву узуз

ккуниси дрякьюр кІури, гучІ кайиз ва гьадмуган учвухьди вуйи йиз ляхнар учвуз ккуниси ваь, хьа жараси хьиди. Ичв арайиь узуз гьожатар, бахилвал, хьял, гьярхьувалар, кІучІлар, футнийир, кьуру дамагьар, кьайдасузвал рябкьюр, кІури, гучІ кайиз. ²¹Узу учвухьна хьана гьафиш, Аллагьди узу асккан апІур, кІури, гучІуразуз ва чпин намус адрувалилантина, кьаппавалилантина, хил'ан адахьнайивалилантина гунагь дапІну, чпин гунгьариин швумал дархьи гизафдарихьанди ишлар апІуб алабхьидизуз.

Цийи гюрюшмишназ гьязур йихьай

13 ¹Учвухьна шубубпи ражари гьюраза. «Тахсир кипруган, кьюр вая шубур шагьид ади ккунду». ²Узу кьюбпи ражари учвухь хьайиган, учвуз улихьмиди гьапнийза, хьа гьамус, учвухьан ярхла айири, мугагназ гунгьар гьапІдариз варидариз кІураза: гьаму ражари ичв язухь зигидарза. ³Учвуз Месигьди йиз мелзнийинди гафар апІури аш, адарш, аьгью апІуз ккунди анчвуз? Дугьан кьувват зяиф дубхьнадар, Дугьу думу ичв арайиь улупура! ⁴Гьеле Месигь зяифди айиган хачрак карснийишра, Думу Аллагьдин кьудратнийинди чІивиди а! Учура Дугьахьди саб вуди зяифдар вуча, аммаки ичв гьуллугьнаь хьпан бадали Аллагьдин кьудратнийинди Гьадгьахьди яшамишра хьидича.

⁵Учвуь хьугьувал имиш лигай; жвув ахтармиш апІури гьузай. Ясана учвуь Иса Месигь айибдикан аьгьдарди айчвуз, икибаштІан, учву эгер вари аьгь апІури гьашиш? ⁶Хьа учкан улхуруш, йиз умуд кайиз, учвуз рябкьюр, кІури, учу фузар духьну ккундийиш, гьадрар вуча. ⁷Учву писвал дарапІуз Аллагьдиз ккарагурача. Учву фузар духьну ккундуш, гьацдар хьузди, му ляхнар учвуз улупуз апІурайиб дарич, хьа, учу фузар духьну ккундуш, гьацдар вуди учвуз гьяркьюндаршра, учву гьякьвалиинди ичв ляхнар апІбан бадали, апІурайиб вуйич. ⁸Гьякьвал гьибтну, учвухьан фукІара апІуз шулдарчухьан, хьа апІруб вари гьякьвал бадали вуйич. ⁹Эгер учву дугьриданра кьувватлу шулуш, учву зяиф хьуз шад вуча. Ва учву гьуркІдар хьузди ккарагурача. ¹⁰Гьаму ражари узу ярхлаан, учвухьна гьафиган, учвухьди ижми дархьуз бикІураза. Агьайи, пуч апІуз ваь, яратмиш апІуз, гьюкум тувназуз.

¹¹ Гъардшар, кІуразачвуз: шадвал хъапІай, уъмриъ улихъ гъарай, чиб-чпик юкІв капІай, гъит ичв арайиъ сабвал ибшри, мясляътниинди яшамиш йихъай, ва Аллагъ, масанвалинна мясляътнан Булагъ, учвухъди хъиди.

Баркаллагъ кІуругандин саламар

¹² Чиб-чпиз салам, гирамивалин мак апІури, тувай. Мушваъ яшамиш шулайи Аллагъдин вари гирами халкъди учвуз саламар хътаура.

¹³ Агъа Иса Месигъдин уж'вал, Аллагъдин масанвал ва Гирами Рюгнахъди вуйи гаф-чІал, гъит, учвухъ варидарихъ хъди ибшри.